

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Kosicka
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2021 r. w Warszawie na rozprawie

odwołania D. C. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W.

z 7 października 2020 r. nr (...)

z udziałem Biura (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. i J. P. (1)

o podstawę wymiaru składek

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne J. P. (1) jako pracownika u płatnika składek D. C. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. od lutego 2015 r. do czerwca 2016 r. nie obejmują świadczeń uzyskiwanych przez J. P. (1) z tytułu umów zlecenia zawartych z płatnikiem składek Biurem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. na rzecz D. C. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w Ł. 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. na rzecz Biura (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

XXI U 2120/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 października 2020 r., nr: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, tj. emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne J. P. (1) jako pracownika z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) D. C. (1) oraz z tytułu umów zlecenia zawartych z płatnikiem składek Biuro (...) sp. z o.o. od lutego 2015 r. do czerwca 2016 r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że zebrane dowody wskazują, że dla jednej więzi prawnej stworzono dwie umowy. Podział przedmiotu na dwóch płatników składek został dokonany w celu obejścia przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Poprzez rozbicie czynności wykonywanych w równoległych okresach na podstawie umowy o pracę z jednym płatnikiem składek oraz umowy zlecenia z drugim płatnikiem składek stworzono możliwość zgłoszenia

J. P. (1) do ubezpieczeń społecznych wyłącznie z tytułu umowy o pracę, co umożliwiło obniżenie kosztów zatrudnienia (decyzja, a.r.).

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła D. C. (1), prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...), wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania, względnie zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez stwierdzenie, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne wliczany jest wyłącznie przychód uzyskany z tytułu umowy o pracę u płatnika (...) D. C. (1). Skarżąca zarzuciła naruszenie:

1. przepisów postępowania, tj.

a. art. 77 § 1 k.p.a. i art. 80 k.p.a. w zw. z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez brak wszechstronnego materiału dowodowego;

b. art. 92a u.s.u.s. w zw. z art. 58 ust. 1 ustawy – prawo przedsiębiorców w zw. z art. 6 k.p.a. oraz 8 k.p.a. w zw. z art. 123 u.s.u.s. poprzez ich niezastosowanie i przeprowadzenie ponownej kontroli płatnika za okres będący przedmiotem wcześniejszej kontroli;

c. art. 91 ust. 4 u.s.u.s. poprzez nieuwzględnienie zastrzeżeń zgłoszonych przez płatnika, mimo iż okoliczności i dowody przywołane przez płatnika mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

d. art. 83 ust. 1 pkt 3 u.s.u.s. w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. w zw. z art. 11 k.p.a. w zw. z art. 123 u.s.u.s. poprzez sformułowanie uzasadnienia decyzji w sposób nierealizujący zasady przekonywania organu oraz uniemożliwiający stwierdzenie prawidłowości toku rozumowania organu wydającego decyzję;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 9 ust. 1 u.s.u.s. w zw. z art. 58 § 1 k.c. poprzez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, że umowy zlecenia zostały zawarte w celu obejścia przepisów prawa i stworzenia pozoracji zbiegu tytułów do ubezpieczenia społecznego, podczas gdy intencją żaden ze stron nie było obejście przepisów prawa, a ubezpieczona faktycznie wykonywała prace na podstawie umowy o pracę oraz umów zlecenia dla różnych płatników składek (odwołanie, k. 3-8 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania, ponieważ zaskarżona decyzja jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona oraz o zasądzenie od odwołującej na rzecz Oddziału kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (odpowiedź na odwołanie, k. 9-10v.).

Postanowieniem z 11 stycznia 2021 r. Sąd Okręgowy zawiadomił Biuro (...) sp. z o.o. w Ł. o toczącym się postępowaniu oraz o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze zainteresowanego (postanowienie, k. 12).

W piśmie z 8 lutego 2021 r. Biuro (...) sp. z o.o. w Ł. przystąpiło do udziału w sprawie (pismo, k. 27).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. C. (1) od 2000 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). Działalność ta obejmuje prowadzenie biura rachunkowego.

W 2014 r. D. C. (1) założyła wraz z mężem spółkę Biuro (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł.. Oba podmioty świadczą usługi rachunkowo-księgowe i doradztwo podatkowe (zeznania D. C. (1), k. 37).

30 maja 2016 r. podmioty te zawarły umowę o świadczenie usług księgowych dla klientów biura rachunkowego. Umowa była odpłatna (bezsporne). Odpłatność ta obejmowała czynności wykonywane przez D. C. (1) na rzecz spółki polegające na przyjmowaniu klientów, sprawdzaniu i nadzorowaniu ksiąg oraz wysyłaniu deklaracji. Wartość przelewów finansowych między spółką a D. C. (1) ustalona w umowie z 2016 r. jako stała kwota ryczałtowa nie

odpowiadała wysokości należności uzyskiwanych przez zatrudnione przez nią księgowe wykonujące umowy zlecenia dla spółki (zeznania D. C.).

20 września 2013 r. J. P. (1) została zatrudniona przez D. C. (1) na podstawie umowy o pracę na okres próbny od 23 września 2013 r. do 22 grudnia 2013 r. na stanowisku (...), w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem w wysokości (...) zł brutto (umowa o pracę, część B akt osobowych J. P. (1)).

17 grudnia 2013 r. strony zawarły umowę o pracę na czas określony od 23 grudnia 2013 r. do 22 grudnia 2014 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku (...), z wynagrodzeniem w wysokości (...) zł brutto (umowa o pracę, część B kart osobowych J. P. (1)).

Aneks do umowy o pracę z 1 stycznia 2014 r. strony ustaliły, że z 1 stycznia 2014 r. wynagrodzenie zasadnicze J. P. (1) wyniesie (...)zł (aneks do umowy o pracę, część B akt osobowych J. P. (1)).

W okresie objętym decyzją, tj. od lutego 2015 r. do czerwca 2016 r. J. P. (1) była zatem zatrudniona na stanowisku (...), a do jej obowiązków należało nadzorowanie pracy księgowych zatrudnionych przez D. C. (1) (zeznania D. C. k. 37).

Od 1 lutego 2015 r. do kwietnia 2016 r. J. P. (1) zawarła z Biurem (...) sp. z o.o w (...) umów zlecenia na okresy miesięczne na wykonanie prac biurowych, wprowadzenie danych, księgowanie wg zlecenia - za wynagrodzeniem, które zazwyczaj przekraczało (...) zł miesięcznie. Nadto, zawarła z tą spółką dwie umowy zlecenia (na okres od 1.02.do 15.05.2015 r. i od 1.01.do 10.06.2016 r.) na prace związane z zamknięciem roku oraz kolejną umowę zlecenia na okres od 1.01. do 24.06.2016 r. na założenie i przeniesienie firm do (...), tj.:

1. 1 lutego 2015 r. J. P. (1) zawarła z Biurem (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. umowę zlecenia, na mocy której zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 lutego 2015 r. – 28 lutego 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

2. Tego samego dnia pomiędzy stronami zawarta została kolejna umowa zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac związanych z zamknięciem roku. Termin wykonania pracy strony określiły na 1 lutego 2015 r. – 15 maja 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

3. 1 marca 2015 r. J. P. (1) zawarła z Biurem (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. umowę zlecenia, na mocy której zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 marca 2015 r. – 30 marca 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

4. 1 kwietnia 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 kwietnia 2015 r. – 30 kwietnia 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

5. 1 maja 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 maja 2015 r. – 31 maja 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

6. 1 czerwca 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 czerwca 2015 r. – 30 czerwca 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

7. 1 lipca 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 lipca 2015 r. – 31 lipca 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

8. 1 sierpnia 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 sierpnia 2015 r. – 31 sierpnia 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

9. 1 września 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 września 2015 r. – 30 września 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

10. 1 października 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 października 2015 r. – 31 października 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

11. 1 listopada 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 listopada 2015 r. – 30 listopada 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

12. 1 grudnia 2015 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 grudnia 2015 r. – 31 grudnia 2015 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

13. 1 stycznia 2016 r. strony zawarły umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 stycznia 2016 r. – 31 grudnia 2016 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

14. **i 15.** Tego samego dnia pomiędzy stronami zawarte zostały dwie kolejne umowy zlecenia. Jedna dotyczyła wykonania prac związanych z zamknięciem roku. Termin wykonania prac strony określiły na 1 stycznia 2016 r. – 10 czerwca 2016 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Przedmiotem drugiej (15) było założenie i przeniesienie firm do (...). Termin pracy ustalono na 1 stycznia 2016 r. – 24 czerwca 2016 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umów spółka wystawiła rachunki na umówione kwoty (umowy zlecenia, rachunki do umów zlecenia, a.r.).

16. 1 lutego 2016 r. strony zawarły kolejną umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 lutego 2016 r. – 29 lutego 2016 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

17. 1 marca 2016 r. strony zawarły kolejną umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 marca 2016 r. – 31 marca 2016 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

18. 1 kwietnia 2016 r. strony zawarły kolejną umowę zlecenia, na mocy której J. P. (1) zobowiązała się do wykonania prac biurowych, wprowadzania danych i księgowania według zlecenia. Termin wykonania prac ustalono na 1 kwietnia 2016 r. – 30 kwietnia 2016 r., zaś wynagrodzenie na (...) zł brutto. Po wykonaniu umowy spółka wystawiła rachunek na umówioną kwotę (umowa zlecenia, rachunek do umowy zlecenia, a.r.).

W ramach umów zlecenia z pkt 1, 3-13 i 16-18 J. P. wykonywała głównie księgowanie dla firm, które miały podpisane umowy ze spółką. Te czynności mogła wykonywane zarówno w biurze, jak i w domu. W ramach zlecenia nazwanego „pracą związaną z zamknięciem roku” J. P. przygotowywała sprawozdania roczne dla klientów spółki. W ramach zlecenia z czynnościami „założenie i przeniesienie firm do (...)” J. P. przenosiła księgowość klienta D. C. (1) z systemu (...) do programu (...) – dotyczyło to klientów przenoszonych do spółki z biura rachunkowego D. C. (zeznania D. C.).

Między spółką a D. C. nie dochodziło do rozliczeń za czynności wykonywane przez J. P. na zlecenie.

Ubezpieczona wiedziała, kiedy wykonuje czynności z umowy o pracę, a kiedy ze zlecenia, ponieważ na podstawie umowy o pracę nadzorowała zespół księgowy, a na zleceniu zajmowała się księgowaniem.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych i aktach osobowych J. P. (1). Ich treść i forma nie zostały przez strony zakwestionowane.

Ponadto, czyniąc ustalenia faktyczne, Sąd oparł się na zeznaniach D. C. (1), uznając, że opisała ona w sposób szczegółowy i niebudzący wątpliwości – w szczególności w kontekście złożonych dokumentów – sposób funkcjonowania spółki i własnej działalności gospodarczej, jak również okoliczności nawiązania współpracy z ubezpieczoną w ramach umowy zlecenia. Zeznania odwołującej Sąd ocenił jako wiarygodne. Zeznania te, w zestawieniu z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym wykazały, że beneficjentem pracy ubezpieczonej z tytułu umów zlecenia nie była odwołująca się.

Sąd uznał odwołanie za uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowym ubezpieczeniem: emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które są pracownikami z wyłączeniem prokuratorów.

Jak wynika z treści art. 13 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniem emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają pracownicy od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Zgodnie zaś z art. 12 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Stosownie do art. 18 ust. 1 tej ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

W myśl art. 20 ust. 1 tej ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Zgodnie natomiast z art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zleceniobiorców stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami ustawy systemowej.

Z kolei w myśl art. 8 ust. 1 tej ustawy systemowej za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a. Zgodnie z art. 8 ust. 2a omawianej ustawy, za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Powyższy przepis rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych w nim umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy systemowej jest to, że pracownik - będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą - jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z inną osobą.

Celem omawianej regulacji jest ograniczenie korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych do zatrudnienia własnych pracowników dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów.

W świetle regulacji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej - zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 marca 2016 r. - przesłanką decydującą o uznaniu za pracownika, osoby świadczącej w ramach umowy zlecenia pracę na rzecz swojego pracodawcy, jest więc to, że w ramach takiej umowy, wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jej pracy). Zwrot „działać na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie "na czyją rzecz" może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego) – III AUa 1751/15.

Istotnym jest przy tym, że art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie odnosi się wyłącznie do sytuacji, gdy w ramach zlecenia zleceniobiorca wykonuje takie same czynności, co w ramach stosunku pracy. Takie ograniczenie nie wynika z brzmienia ww. przepisu. Mając na uwadze cel powyższego unormowania, stwierdzić należy, iż przepis ten, ma zastosowanie w każdym przypadku wykonywania przez zleceniobiorcę czynności na rzecz swojego pracodawcy, które wykonuje na podstawie umowy zlecenia zawartej z podmiotem trzecim, a który to podmiot jest kontrahentem jego pracodawcy i zakres świadczonych przez tego pracownika czynności jest objęty przedmiotem umowy pomiędzy jego pracodawcą a jego zleceniodawcą. Nie muszą to być te same czynności, wobec tego samego produktu czy świadczeniobiorcy. Przeciwnie rozumienie tego przepisu prowadziłoby do wniosku, że przepis ten znajduje zastosowanie w przypadku wykonywania przez pracowników dwukrotnie tych samych czynności. Taka wykładania nie znajduje racjonalnego uzasadnienia, gdyż żaden z rozsądnie działających pracodawców nie zlecałby w drodze umowy cywilnoprawnej podmiotowi trzeciemu lub swoim pracownikom wykonania czynności, które już wcześniej zostały wykonane w ramach stosunku pracy. Dyspozycją omawianego przepisu nie są też objęte wyłącznie sytuacje, gdy w ramach umowy zlecenia pracownik kontynuuje czynności wynikające ze stosunku pracy.

Przenosząc powyższe rozważania na okoliczności faktyczne przedmiotowej sprawy wskazać należy, że organ rentowy w toku postępowania nie wykazał zasadności zastosowania art. 8 ust. 2a w odniesieniu do ubezpieczonej J. P. (1).

Po pierwsze, w ramach umowy o pracę J. P. (1) wykonywała inne czynności, aniżeli na podstawie umów zlecenia. W ramach stosunku pracy, jako manager zespołu księgowego, nadzorowała pracę księgowych, natomiast w ramach umów zlecenia wykonywała czynności biurowe oraz księgowo.

Ponadto, w sprawie nie wykazano, by D. C. (1) prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) refinansowała spółce zleconą temu podmiotowi przez D. C. (1) prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) obsługę klientów

i by w ten sposób cel gospodarczy uzyskiwany przez D. C. (1) realizowany był za pomocą delegowania czynności na spółkę po to, by D. C. (1) mogła opłacać niższe składki za pracowników, którzy czynności te musieliby wykonać, np. w czasie pracy w godzinach nadliczbowych. W tych okolicznościach nie sposób uznać, by D. C. (1) czerpała korzyści z działalności innego podmiotu.

Zdaniem Sądu, stanowisko organu rentowego oparte zostało na nieadekwatnych do rzeczywistych i uproszczonych ustaleniach stanu faktycznego. Spółka Biuro (...) sp. z o.o. jest samodzielnym podmiotem działającym na własny rachunek. Korzyści jakie przynosi jej działalność gospodarcza są dochodami spółki, jakkolwiek pośrednio mogą stanowić dochód wspólnika, o ile spółka go wypłaci. To czy ostatecznie dochody wspólników zasilają ich budżet „domowy” wymagało analizy sprawozdań finansowych spółki, których w sprawie nie przedstawiono. Nadto, organ kontroli nie ustalił czy małżonkowie pozostają we wspólności ustawowej małżeńskiej.

Sąd stanął również na stanowisku, że zbieg tytułów ubezpieczenia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych byłby pozorny, gdyby spółka zlecała ubezpieczonej obsługę księgową klientów D. C. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) i uzyskiwała za to wynagrodzenie pozwalające finansować te zlecenia. Tego w sprawie nie wykazano.

Mając powyższe na względzie, Sąd uznał, że wynagrodzenie z umów zlecenia nie powinno być wliczone do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne J. P. (1) z uwagi na fakt, że nie doszło do realizowania stosunku pracy uwzględniającego czynności z umów zlecenia realizowanych przez ubezpieczoną.

Mając powyższe na względzie, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzekł w pkt 1. sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zaś o wysokości kosztów zastępstwa procesowego na mocy § 10 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia odwołania) – pkt 2. i 3. sentencji wyroku.

SSO Małgorzata Kosicka

Zarządzenie: (...)

SSO Małgorzata Kosicka